Europees Parlement
2024-2029

Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken

2025/2155(DEC)

5.12.2025

ADVIES

van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken

aan de Commissie begrotingscontrole

inzake het verlenen van kwijting voor de uitvoering van de begroting van het Europees Openbaar Ministerie voor het begrotingsjaar 2024
(2025/2155(DEC))

Rapporteur voor advies: Evin Incir

PA_NonLegDec

ADVIES

De Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken verzoekt de bevoegde Commissie begrotingscontrole in haar ontwerpresolutie het onderstaande op te nemen:

1. stelt vast dat het aantal zaken voor het Europees Openbaar Ministerie (EOM) flink is toegenomen, met 2 666 actieve onderzoeken in 2024, waarvan bijna 30 % betrekking had op meerdere landen, en dat de gedelegeerde Europese aanklagers aanzienlijk meer aanklachten (47 %) hebben ingediend en tegoeden hebben bevroren;

2. merkt op dat het EOM in 2024 6 547 misdaadmeldingen heeft behandeld, wat neerkomt op een stijging van 56 % ten opzichte van 2023 en voornamelijk het gevolg is van een aanzienlijke toename van het aantal meldingen door particulieren (een stijging van 85 %) en nationale autoriteiten (een stijging van 12 %), en waaruit blijkt dat de opsporing van fraude die de financiële belangen van de Unie schaadt, in de deelnemende lidstaten is verbeterd en dat het publiek zich meer bewust is van de rol van het EOM;

3. wijst erop dat steeds meer zaken te maken hebben met grensoverschrijdende btw-fraude, goed voor de helft van de geraamde verliezen in de zaken van het EOM; merkt voorts op dat ook het aantal onderzoeken naar de besteding van NextGenerationEU-middelen is aanzienlijk toegenomen (met 25 %);

4. benadrukt dat het leeuwendeel van de onderzoeken naar fraude en andere misdrijven ten koste van de EU-begroting nog steeds wordt belemmerd door verschillen in nationale wetgeving en ongelijke handhavingsinspanningen van de lidstaten;

5. beklemtoont dat de werkbelasting in het oorspronkelijke begrotingskader zwaar is onderschat, waardoor het EOM structureel ondergefinancierd en onderbezet is; onderstreept dat het toenemende aantal onderzoeken niet kan worden beheerd zonder voldoende personeel en passende middelen, die ervoor moeten zorgen dat de financiering gepaard gaat met sterkere verantwoordingsmechanismen en periodieke prestatiebeoordelingen om een efficiënt gebruik van het geld van de belastingbetalers in de EU te waarborgen; verzoekt de Commissie in dialoog te gaan met het EOM en een geactualiseerde evaluatie op te stellen van de behoeften van het orgaan voor het volgende meerjarig financieel kader, waarbij ze er ook mee rekening moet houden dat de territoriale bevoegdheid van het EOM is uitgebreid naar Zweden en Polen; herinnert eraan dat het EOM een van de weinige EU-organen is die middelen voor de EU-begroting aanlevert in het kader van de bescherming van de financiële belangen van de EU;

6. beklemtoont dat de evaluatie van het wetgevingskader voor Europol, Eurojust, OLAF en het EOM kansen moet bieden om gemeenschappelijke doelstellingen zo efficiënt mogelijk na te streven, zonder dubbel werk te leveren, met name in de strijd tegen fraude, financiële criminaliteit, corruptie en andere misdrijven waarbij de financiële belangen van de EU worden geschaad; benadrukt dat nauwere operationele samenwerking en gedeelde analytische capaciteiten met andere EU-agentschappen zoals Europol, Eurojust en OLAF belangrijke schaalvoordelen kunnen opleveren en de algehele efficiëntie kunnen verbeteren; verzoekt het EOM robuuste samenwerking aan

te gaan met andere agentschappen die dezelfde doelstellingen nastreven en over een groot potentieel voor complementariteit beschikken; wijst in dat verband met name op de onlangs opgerichte antiwitwasautoriteit (AMLA) en de toekomstige Europese douaneautoriteit; benadrukt dat een doeltreffende opsporing van fraude en financiële criminaliteit afhankelijk is van daadwerkelijk gegevensgestuurde samenwerking en informatie-uitwisseling tussen alle actoren binnen de fraudebestrijdingsarchitectuur van de EU; benadrukt dat die samenwerking volledig in overeenstemming moet zijn met de regels inzake gegevensbescherming en procedurele waarborgen;

7. verwijst naar de belofte van de commissie om het mandaat van het EOM sneller te evalueren en verwacht dat die evaluatie zal leiden tot een uitbreiding van de bevoegdheden van het EOM; vestigt de aandacht op zijn herhaalde oproepen om de jurisdictie van het EOM te verruimen naar andere soorten ernstige misdrijven, zoals schending van EU-sancties; benadrukt echter dat een dergelijke uitbreiding moet worden voorafgegaan door een volledige effectbeoordeling en voldoende budgettaire en personele middelen om de operationele doeltreffendheid te waarborgen;

8. erkent dat het EOM, met gepaste middelen, autonome digitale systemen moet ontwikkelen om de alsmaar complexere grensoverschrijdende financiële misdrijven te kunnen aanpakken, die steeds gesofisticeerder worden en waarbij gebruik wordt gemaakt van opkomende digitale technologieën; maakt zich zorgen over de vertragingen bij de ontwikkeling van het dossierbeheersysteem van het EOM; merkt op dat het EOM tijdens onderzoeken, met name naar complexe financiële georganiseerde misdrijven en witwaszaken, een aanzienlijke hoeveelheid gegevens verzamelt, die echter onderbenut blijven wegens gebrek aan interne analysecapaciteit; is verheugd dat het EOM een cyberbeveiligingsstrategie en een cyberbeveiligingskader heeft vastgesteld en pleit ervoor beide snel en volledig uit te voeren; moedigt het EOM aan prioriteit te geven aan interoperabiliteit en gegevensbeveiliging in zijn digitale transformatie, waarbij de compatibiliteit met de systemen van Europol en Eurojust wordt gewaarborgd en de grondrechten worden beschermd;

9. dringt er bij de lidstaten die nog niet zijn toegetreden tot het EOM op aan dit onverwijld te doen, teneinde te zorgen voor een echt pan-Europees strafrechtsysteem waarbij de financiële belangen van de Unie kunnen worden beschermd en doeltreffend kan worden gereageerd op grensoverschrijdende georganiseerde misdaad en corruptie; benadrukt dat de versnippering als gevolg van niet-deelname de samenhang en efficiëntie van de gerechtelijke architectuur van de EU ondermijnt en dat volledige deelname van alle lidstaten een aanzienlijke versterking zou betekenen van de capaciteit van de Unie om ernstige strafbare feiten die de EU-begroting aantasten, op te sporen, te onderzoeken en te vervolgen; herinnert eraan dat deelname aan het EOM een hoeksteen vormt van de gemeenschappelijke gerechtelijke en fraudebestrijdingsarchitectuur van de Unie, en de doeltreffende bescherming van de financiële belangen van de EU en de integriteit van haar instellingen waarborgt; roept op om deelname aan het EOM verplicht te stellen voor alle toekomstige lidstaten als onderdeel van het EU-toetredingsproces, teneinde een uniform niveau van verantwoordingsplicht, justitiële samenwerking en handhaving in de hele Unie te waarborgen;

10. benadrukt dat er een permanente en gestructureerde dialoog moet plaatsvinden met de lidstaten die reeds deelnemen aan het EOM om de praktische uitdagingen aan te pakken

waarmee zij worden geconfronteerd bij de bestrijding van schendingen van de rechtsstaat en corruptie; verzoekt de Europese Commissie deze lidstaten te ondersteunen bij de concrete uitvoering van de aanbevelingen in de jaarlijkse verslagen over de rechtsstaat en ervoor te zorgen dat de in het kader van het EOM geleerde lessen bijdragen tot een sterkere en coherentere benadering van gerechtelijke integriteit en verantwoordingsplicht in de hele Unie.

BIJLAGE: BEKENDMAKING VAN INPUT

Overeenkomstig artikel 8 van bijlage I bij het Reglement verklaart de rapporteur voor advies in het advies input te hebben opgenomen over aangelegenheden in verband met het onderwerp van het dossier die in het kader van de opstelling van het advies door haar is ontvangen van de volgende belangenvertegenwoordigers die binnen het toepassingsgebied van het Interinstitutioneel Akkoord over een verplicht transparantieregister[1] vallen, of van de volgende vertegenwoordigers van overheidsinstanties van derde landen, met inbegrip van hun diplomatieke vertegenwoordigingen en ambassades:

1. Belangenvertegenwoordigers die binnen het toepassingsgebied van het Interinstitutioneel Akkoord over een verplicht transparantieregister vallen
Transparency International EU / EU transparency register: 501222919-71

De bovenstaande lijst is opgesteld onder de exclusieve verantwoordelijkheid van de rapporteur voor advies.

[1] Interinstitutioneel Akkoord van 20 mei 2021 tussen het Europees Parlement, de Raad van de Europese Unie en de Europese Commissie over een verplicht transparantieregister (PB L 207 van 11.6.2021, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).

INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

Datum goedkeuring	3.12.2025
Uitslag eindstemming	+: 52 –: 12 0: 7
Bij de eindstemming aanwezige leden	Magdalena Adamowicz, Abir Al-Sahlani, Giuseppe Antoci, Jaume Asens Llodrà, Pernando Barrena Arza, Nikola Bartůšek, François-Xavier Bellamy, Ioan-Rareş Bogdan, Saskia Bricmont, Jaroslav Bžoch, Damien Carême, Susanna Ceccardi, Caterina Chinnici, Veronika Cifrová Ostrihoňová, Alessandro Ciriani, Lena Düpont, Marieke Ehlers, Estrella Galán, Raquel García Hermida- van der Walle, Paolo Inselvini, Irena Joveva, Erik Kaliňák, Marina Kaljurand, Mariusz Kamiński, Fabienne Keller, Mary Khan, Alice Kuhnke, Murielle Laurent, Fabrice Leggeri, Jeroen Lenaers, Lukas Mandl, Michael McNamara, Ana Catarina Mendes, Verena Mertens, Nadine Morano, Matjaž Nemec, Ana Miguel Pedro, Ilaria Salis, Birgit Sippel, Krzysztof Śmiszek, Petra Steger, Cecilia Strada, Alice Teodorescu Måwe, Tomas Tobé, Milan Uhrík, Tom Vandendriessche, Kristian Vigenin, Isabel Wiseler-Lima, Ewa Zajączkowska-Hernik, Alessandro Zan, Javier Zarzalejos, Tomáš Zdechovský
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Katarina Barley, Anna Maria Cisint, Markéta Gregorová, Monika Hohlmeier, Nikola Minchev, Javier Moreno Sánchez, Jan-Christoph Oetjen, Leoluca Orlando, Oliver Schenk, Sebastian Tynkkynen, Alexandre Varaut, Maciej Wąsik
Bij de eindstemming aanwezige leden als bedoeld in art. 216, lid 7, van het Reglement	Stefano Cavedagna, José Cepeda, Pietro Fiocchi, Andrey Kovatchev, Marcos Ros Sempere, Michał Szczerba, Catarina Vieira

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING
IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

52	+
PPE	Magdalena Adamowicz, François-Xavier Bellamy, Ioan-Rareş Bogdan, Caterina Chinnici, Lena Düpont, Monika Hohlmeier, Andrey Kovatchev, Jeroen Lenaers, Lukas Mandl, Verena Mertens, Nadine Morano, Ana Miguel Pedro, Oliver Schenk, Michał Szczerba, Alice Teodorescu Måwe, Tomas Tobé, Isabel Wiseler-Lima, Javier Zarzalejos, Tomáš Zdechovský
PfE	Jaroslav Bžoch
Renew	Abir Al-Sahlani, Veronika Cifrová Ostrihoňová, Raquel García Hermida-van der Walle, Irena Joveva, Fabienne Keller, Michael McNamara, Nikola Minchev, Jan-Christoph Oetjen
S&D	Katarina Barley, José Cepeda, Marina Kaljurand, Murielle Laurent, Ana Catarina Mendes, Javier Moreno Sánchez, Matjaž Nemec, Marcos Ros Sempere, Birgit Sippel, Krzysztof Śmiszek, Cecilia Strada, Kristian Vigenin, Alessandro Zan
The Left	Giuseppe Antoci, Pernando Barrena Arza, Damien Carême, Estrella Galán, Ilaria Salis
Verts/ALE	Jaume Asens Llodrà, Saskia Bricmont, Markéta Gregorová, Alice Kuhnke, Leoluca Orlando, Catarina Vieira

12	-
ESN	Mary Khan, Milan Uhrík, Ewa Zajączkowska-Hernik
NI	Erik Kaliňák
PfE	Nikola Bartůšek, Susanna Ceccardi, Anna Maria Cisint, Marieke Ehlers, Fabrice Leggeri, Petra Steger, Tom Vandendriessche, Alexandre Varaut

7	0
ECR	Stefano Cavedagna, Alessandro Ciriani, Pietro Fiocchi, Paolo Inselvini, Mariusz Kamiński, Sebastian Tynkkynen, Maciej Wąsik

Verklaring van de gebruikte tekens:
+ : voor
- : tegen
0 : onthouding(en)